

Sprogbrug om 55-75-årige

TrygFonden og Epinion

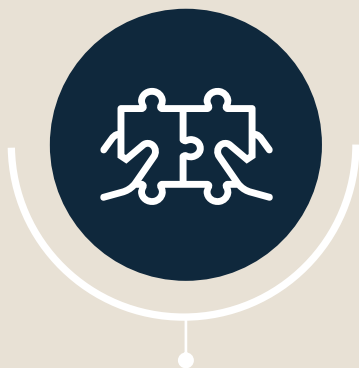
Maj 2025

Indhold

Hovedresultater	3
Temaer i 55-75-åriges præsentationer af dem selv	5
55-75-åriges vurdering af begreber, der henviser til alder	12
Omverdenens forståelse af alder	16
Datagrundlag og metode	21
Appendix	25

Hovedresultater

***Erfarne* er det begreb, som flest 75-55-årige mener er en passende beskrivelse af dem**

Når 55-75-årige skal beskrive sig selv, lægger de stor vægt på de relationer, de indgår i. Samtidig lægger de 65-75-årige stor vægt på, at de er blevet pensionister, mens henvisninger til alder eller helbred stort set er fraværende, når de 55-64-årige beskriver sig selv.

Set på tværs af hele målgruppen synes langt de fleste, at *erfarne* passer godt på personer på deres alder, og at begrebet er positivt. Til gengæld er det forbeholdt den ældste del af målgruppen, og dem der har dårligt helbred at mene, at fx *ældre* eller *aldrende* passer godt på personer på deres alder, og de mener også oftere, at begreberne er neutrale eller positive.

Mange ældre oplever, at omverdenen lægger for stor vægt på alder – særligt på arbejdsmarkedet

Mere end en tredjedel af målgruppen oplever, at der bliver fokuseret på deres alder i sammenhænge, hvor det ikke er relevant. Oplevelsen er udbredt på tværs af hele målgruppen, men i særdeleshed blandt de 60-65-årige.

Det er særligt på arbejdsmarkedet, at målgruppen synes, at alder bliver tillagt for stor betydning, men også i vurderingen af kompetencer inden for teknologi og inden for sundhedsvæsenet oplever mange, at alder bliver tillagt for stor betydning.

Samtidig er der dog et væsentligt mindretal, der mener, at alder tillægges *for lille* vægt på disse områder, og det er særligt mænd, der mener dette.

Temaer i 55-75-åriges præsentationer af dem selv

Når 55-75-årige skal beskrive sig selv i konteksten af et lokalt fællesskab, gør de det typisk inden for et eller flere af nedenstående temaer

Tema	Beskrivelse
Naboskab og venskaber	Besvarelser, der indeholder beskrivelser af at høre til i et lokalt fællesskab, om gensidig tillid, nabohjælp, venskaber og deltagelse i fælles arrangementer. Dækker sociale relationer uden for den nære familie, herunder deltagelse i lokalområdet.
Alder og erfaring	Besvarelser, hvor respondenterne beskriver deres alder og livserfaring. Kan både være ifm. fordelene (erfaring, modenhed) og udfordringerne (fx helbred) forbundet hertil.
Frivilligt engagement	Besvarelser, hvor engagement i frivilligt arbejde eller foreningslivet fremhæves
Interesser og fritid	Besvarelser, hvor fritidsaktiviteter og interesser beskrives, fx fremhæves havearbejde, madlavning, spilleaftener, strikning, fotografering, selvstudie og personlige projekter.
Arbejdsliv og pension	Besvarelser, der indeholder henvisninger til nuværende job, tidligere profession eller pensioniststatus. Kan handle om identitet knyttet til nuværende eller tidligere jobs, beskrivelser af faglige kompetencer, eller fx hvordan man nu nyder friheden på den anden side af arbejdslivet.
Livssituation	Besvarelser, der kort skitserer, hvor man er i livet med udgangspunkt i fx boligform, økonomi og daglig rytme. Beskrivelserne giver et indblik i hverdag og rutiner, et øjebliksbillede af rammerne og den aktuelle livssituation, fx om man bor alene eller med andre.
Natur og udendørsliv	Besvarelser, der uddyber interesse for naturen generelt, herunder udendørsaktiviteter, glæden ved landlige omgivelser og skov- og strandture.
Familie	Besvarelser, der indeholder beskrivelser af relationen til og samvær med ægtefælle/partner, børn og børnebørn. Fra fælles ferietraditioner til dagligdags samvær og de roller, man spiller som forælder, bedsteforælder eller søskende.
Kreativitet	Besvarelser, hvor man beskriver eget kreative eller kunstneriske udtryk, egne projekter og DIY-aktiviteter
Personlighed og værdier	Besvarelser, der indeholder beskrivelser af personlighedstræk (fx omsorgsfuld, nysgerrig, beslutsom) og værdier (fx ærlighed, frihed, fællesskab), som respondenterne fremhæver om sig selv.
Sundhed og motion	Besvarelser, hvor fysisk aktivitet, træning, helbred og velvære fremhæves.

Beskrivelserne indeholder ofte flere temaer samtidig. Nedenstående viser eksempler på målgruppens beskrivelser af sig selv

Udvalgte selvbeskrivelser og identificerede temaer

”

Jeg er født for 60 år siden, er 40 år på ydersiden og 30 i hovedet. meget aktiv og savner fællesskab i lokalområdet.

Mand, 60 år. Beskæftiget.

Fremragende helbred.

*Sociale fællesskaber og naboskab,
Alder og erfaring*

”

Er pensionist og er frivillig hjælper i en genbrugsbutik to formiddage om ugen er meget interesseret i håndarbejde og blomster.

Kvinde, 73 år. Pensioneret.

Godt helbred.

Kreativitet og håndværk, Arbejdsliv og pension. Frivilligt engagement, Interesser og fritid

”

Er mand, 58 år og husejer i [bynavn]. Jeg er førtidspensionist og har ikke bil.

Mand, 58 år. Pensioneret.

Dårligt helbred.

*Arbejdsliv og pension,
Livssituation*

”

*Haveentusiast med fokus på biodiversitet, vild med diy: glas, ler, træ, garn og alt muligt andet (...)
enke, der elsker sin store familie.*

Kvinde, 60 år. Pensioneret.

Godt helbred.

*Natur og udendørsliv, Familie,
Kreativitet*

”

Er udadvendt, god humor, og et stort ude mennesker, gå ture med min hund.

Kvinde, 64 år. Pensioneret.

Godt helbred.

Natur og udendørsliv, Personlighed og værdier, Sundhed og motion

”

Er på pension – Er passioneret golfspiller og frivillig i klubben

Mand, 72 år. Pensioneret.

Godt helbred.

Interesser og fritid, Frivilligt engagement, Arbejdsliv og Pension

55-59-årige nævner ofte de fællesskaber, de er en del af, og det arbejde de har, når de skal præsentere sig selv

Når 55-59-årige skal præsentere sig selv, lægger de især vægt på deres deltagelse i fællesskaber og sociale relationer, (34 pct.) samt deres arbejdsliv og pension (30 pct.).

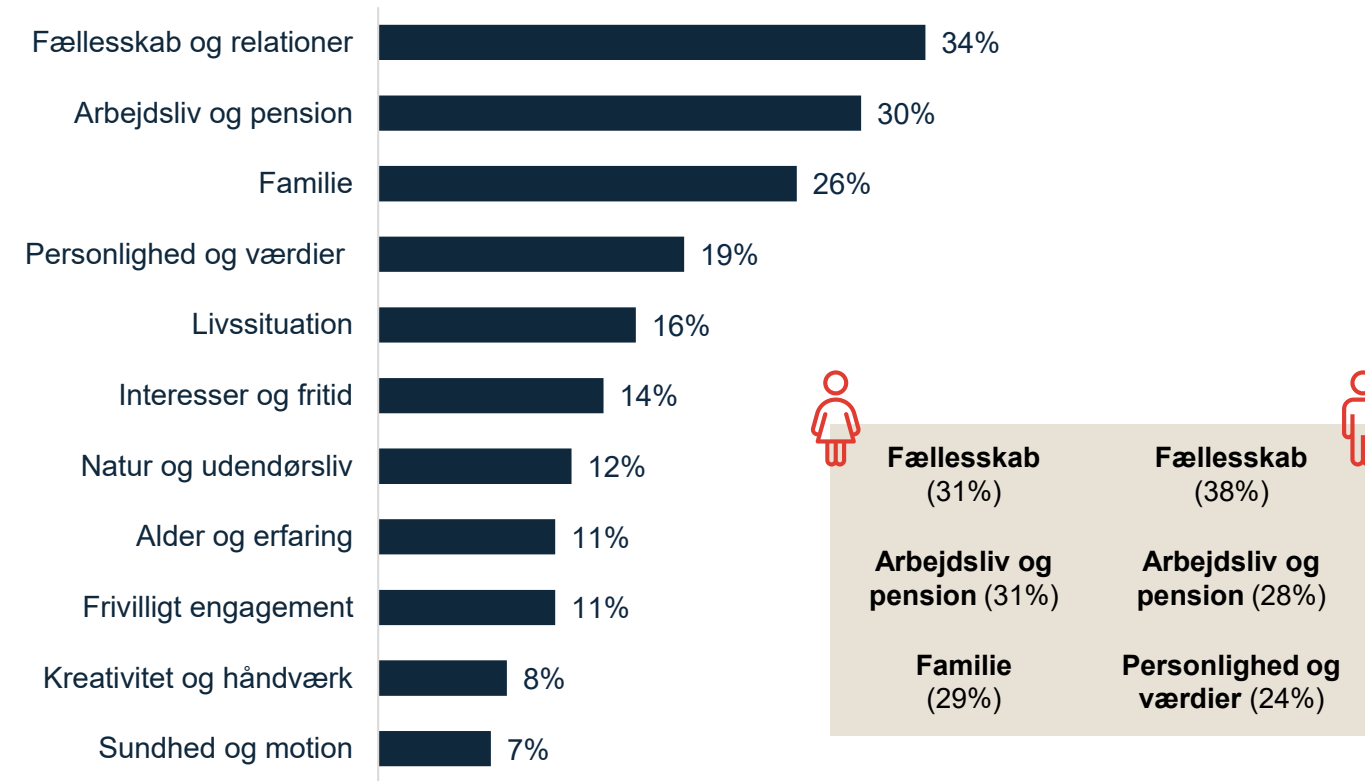
Familie nævnes også af mere end hver fjerde 55-59-årige (26 pct.), og det nævnes, fx når de beskriver, hvem de bor sammen med, danner par med, eller hvis de nævner, at deres børn er flyttet hjemmefra.

Også personlighed og værdier nævnes hyppigt (19 pct.). Gruppen præsenterer sig fx med, at de er hjælpsomme, nysgerrige, ærlige, imødekommende eller initiativrige.

Der er samlet set en tendens til, at 55-59-årige i høj grad orienterer sig mod relationer og funktioner, de indgår i – både fagligt og socialt – snarere end mod alder eller helbred.

Hvordan vil du beskrive dig selv?

(Andel af 55-59-årige, der berør hvert tema i beskrivelsen af sig selv)

Note: 55-59 år: n=507. Respondenterne er blevet præsenteret for en af to kontekster, hvortil de er blevet stillet spørgsmålet: “Det er din tur til at præsentere hvem du er. Hvordan vil du præsentere dig selv? Skriv venligst 1-2 sætninger om dig selv”.

Kontekst 1: Forestil dig, at du deltager i et møde i din lokale beboerforening, hvor folk i dit område samles for at tale om, hvad der sker i lokalsamfundet, dele ideer til aktiviteter og hjælpe hinanden med praktiske ting. Som en del af mødet bliver alle bedt om at præsentere sig selv, så de andre kan få en idé om, hvem de er.

Kontekst 2: Forestil dig, at du gerne vil være medlem af Facebook-gruppen “[postnummer] - Vores lokalsamfund”, hvor beboerne i dit lokalområde skriver om, hvad der sker i området, udveksler ideer til aktiviteter og hjælper hinanden med at eftersøge bortkomne ting. For at blive medlem af Facebook-gruppen, skal man skrive noget om sig selv, så administratorerne ved, hvem man er.

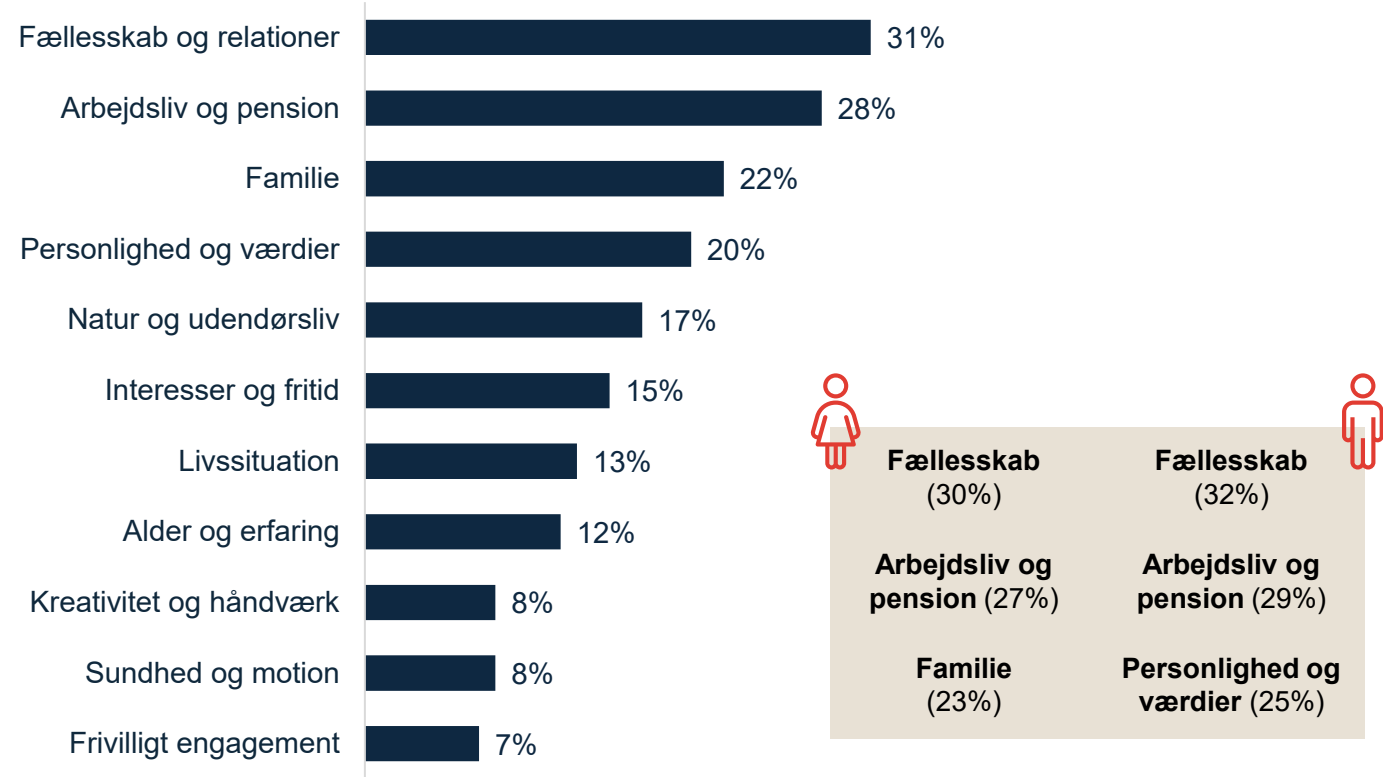
60-64-årige nævner ligesom 55-59-årige typisk fællesskaber, relationer og deres arbejde, når de skal præsentere sig selv

Når 60-64-årige skal præsentere sig selv, fremhæver de ligeledes oftest fællesskab og relationer (31 pct.) samt deres arbejdsliv og/eller pension (28 pct.) – på linje med den lidt yngre aldersgruppe. De to temaer er stadig de mest fremtrædende og viser, at mange i denne alder orienterer sig mod deres relationelle og arbejdsmæssige roller.

Sammenlignet med 55-59-årige er der dog en let forskydning i retning af mere værdibaseret og livsstilsnær selvforståelse. Fx nævner hele 17 pct. natur og udendørsliv – et tema, der fylder mere end både livssituation (13 pct.) og interesser og fritid (15 pct.) i denne gruppe

Hvordan vil du beskrive dig selv?
(Andel af 60-64-årige, der berører hvert tema i beskrivelsen af sig selv)

Note: 60-64 år: n=529. Respondenterne er blevet præsenteret for en af to kontekster, hvortil de er blevet stillet spørgsmålet: “Det er din tur til at præsentere hvem du er. Hvordan vil du præsentere dig selv? Skriv venligst 1-2 sætninger om dig selv”.

Kontekst 1: Forestil dig, at du deltager i et møde i din lokale beboerforening, hvor folk i dit område samles for at tale om, hvad der sker i lokalsamfundet, dele ideer til aktiviteter og hjælpe hinanden med praktiske ting. Som en del af mødet bliver alle bedt om at præsentere sig selv, så de andre kan få en idé om, hvem de er.

Kontekst 2: Forestil dig, at du gerne vil være medlem af Facebook-gruppen “[postnummer] - Vores lokalsamfund”, hvor beboerne i dit lokalområde skriver om, hvad der sker i området, udveksler ideer til aktiviteter og hjælper hinanden med at eftersøge bortkomne ting. For at blive medlem af Facebook-gruppen, skal man skrive noget om sig selv, så administratorerne ved, hvem man er.

© Copyright Epinion

65-69-årige lægger langt oftere vægt på pension eller arbejdsliv end de yngre dele af målgruppen, når de skal præsentere sig selv

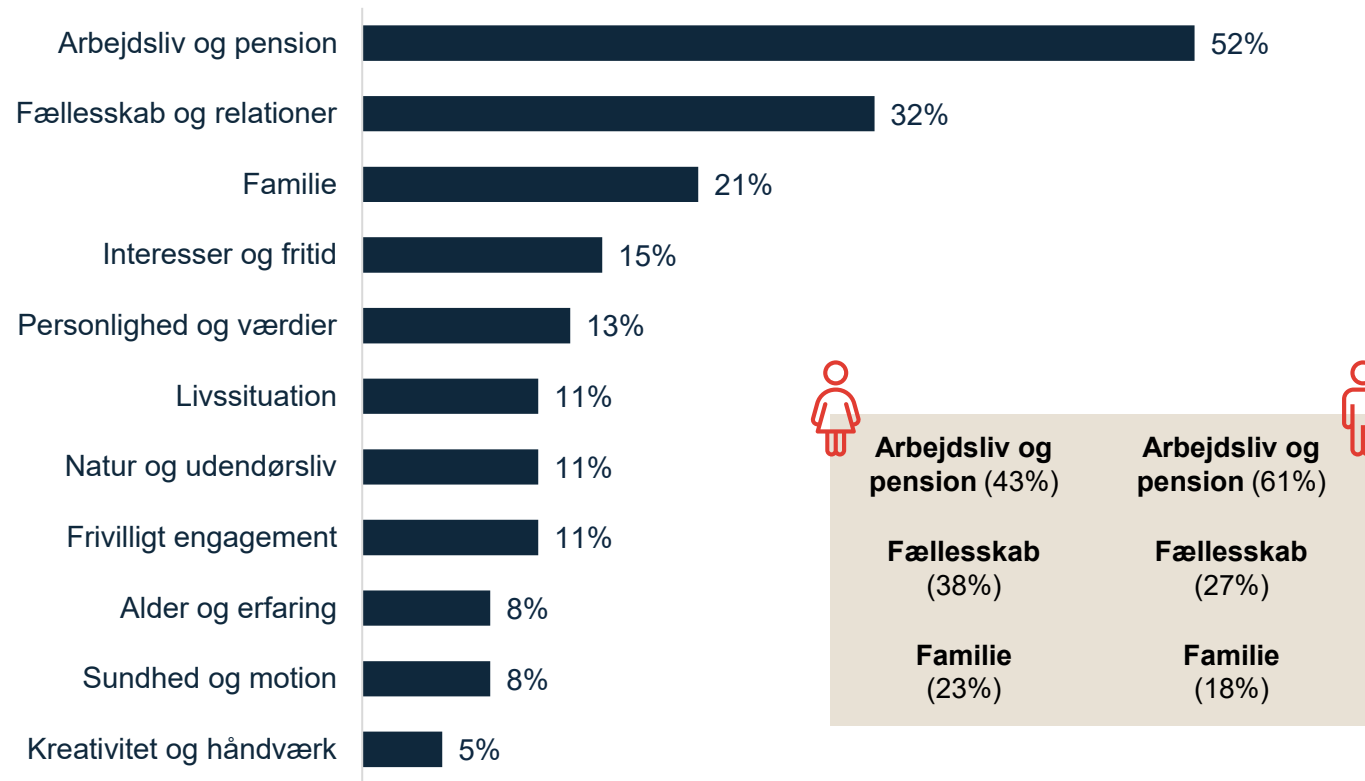
Blandt 65-69-årige fylder arbejdsliv og pension markant mere end hos de yngre aldersgrupper. Hele 52 pct. nævner dette tema, når de skal præsentere sig selv. Mange nævner, at de er pensionerede, eller de er på vej på pension, men mange nævner det også i relation til det erhverv, de har haft. Blandt de 65-69-årige er det særligt mændene, der nævner arbejdsliv og pension, når de præsenterer sig selv.

Fællesskab og relationer nævnes også hyppigt (32 pct.), og det nævnes lige så hyppigt blandt de 65-69-årige som blandt de yngre dele af målgruppen. Fx nævner mange, at de er engagerede i lokalområdets fællesskaber, eller at de er glade for at have gode naboer.

Tilværelsen som pensionister er altså en væsentlig identitetsbærer for de 65-69-årige, men det ændrer *ikke* på, de også synes, at det er relevant at præsentere sig med de fællesskaber, de indgår i.

Hvordan vil du beskrive dig selv?

(Andel af 65-69-årige, der berør hvert tema i beskrivelsen af sig selv)

Note: 65-69 år: n=471. Respondenterne er blevet præsenteret for en af to kontekster, hvortil de er blevet stillet spørgsmålet: “Det er din tur til at præsentere hvem du er. Hvordan vil du præsentere dig selv? Skriv venligst 1-2 sætninger om dig selv”.

Kontekst 1: Forestil dig, at du deltager i et møde i din lokale beboerforening, hvor folk i dit område samles for at tale om, hvad der sker i lokalsamfundet, dele ideer til aktiviteter og hjælpe hinanden med praktiske ting. Som en del af mødet bliver alle bedt om at præsentere sig selv, så de andre kan få en idé om, hvem de er.

Kontekst 2: Forestil dig, at du gerne vil være medlem af Facebook-gruppen “[postnummer] - Vores lokalsamfund”, hvor beboerne i dit lokalområde skriver om, hvad der sker i området, udveksler ideer til aktiviteter og hjælper hinanden med at eftersøge bortkomne ting. For at blive medlem af Facebook-gruppen, skal man skrive noget om sig selv, så administratorerne ved, hvem man er.

70-75-årige lægger oftere end de yngre dele af målgruppen vægt på deres frivillige engagement, når de skal præsentere sig selv

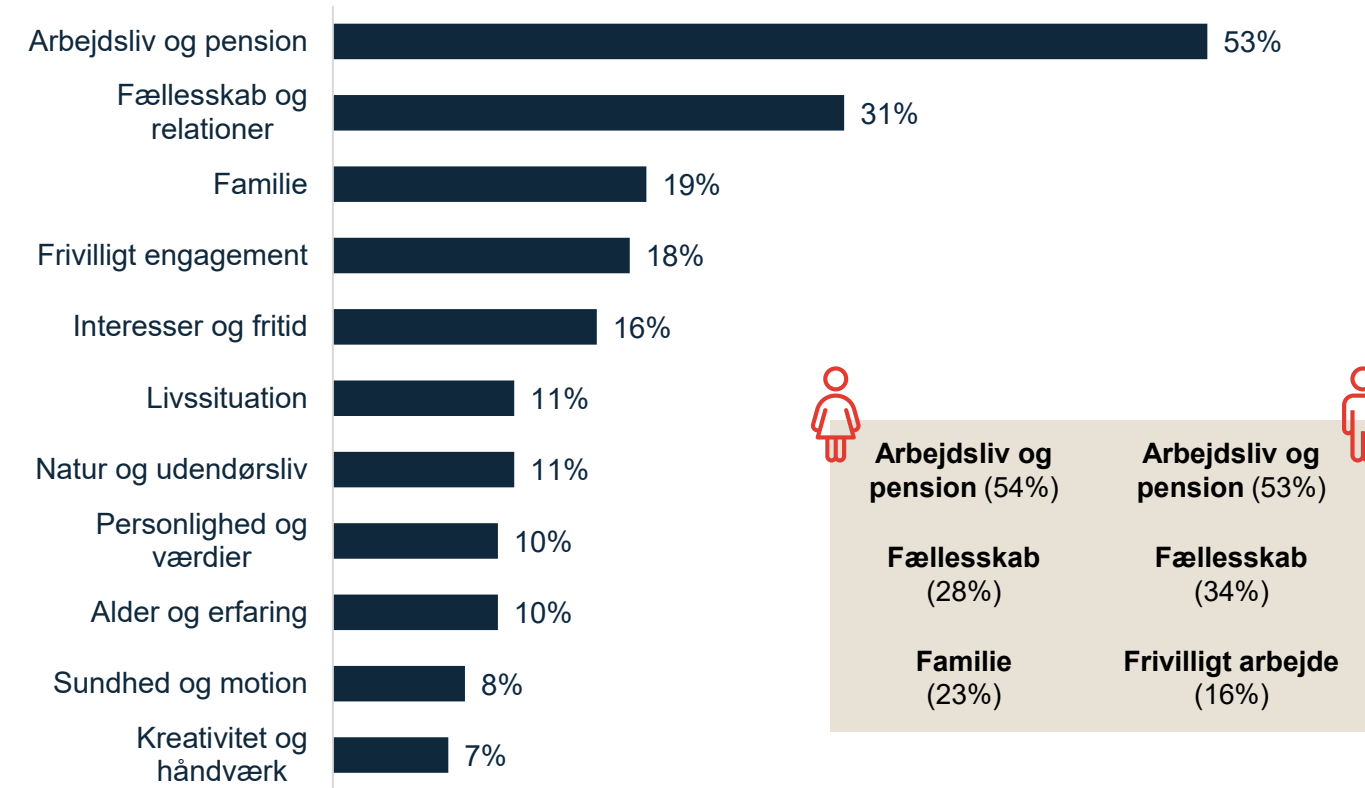
Blandt de 70-75-årige er det stadig arbejdsliv og pension, der dominerer præsentationen af, hvem man er. 53 pct. nævner dette tema i deres beskrivelse af dem selv, og ligesom for de 65-69-årige nævner de typisk, at de er pensionister.

De 70-75-årige adskiller sig fra de yngre dele af målgruppen ved, at flere nævner deres frivillige engagement i deres præsentationer af dem selv (18 pct.). Det er særligt de 70-75-årige kvinder, der nævner dette. Omvendt nævner 70-75-årige mænd oftere fællesskaber som fx naboskab, end jævnaldrende kvinder gør.

70-75-årige kvinder adskiller sig også fra jævnaldrende mænd ved, at de oftere nævner deres interesse for natur og udendørsliv, når de skal præsentere sig selv. Denne forskel findes dog også mellem jævnaldrende mænd og kvinder i andre aldre.

Hvordan vil du beskrive dig selv?

(Andel af 70-74-årige, der berør hvert tema i beskrivelsen af sig selv)

Note: 70-74 år: n=494. Respondenterne er blevet præsenteret for en af to kontekster, hvortil de er blevet stillet spørgsmålet: “Det er din tur til at præsentere hvem du er. Hvordan vil du præsentere dig selv? Skriv venligst 1-2 sætninger om dig selv”.

Kontekst 1: Forestil dig, at du deltager i et møde i din lokale beboerforening, hvor folk i dit område samles for at tale om, hvad der sker i lokalsamfundet, dele ideer til aktiviteter og hjælpe hinanden med praktiske ting. Som en del af mødet bliver alle bedt om at præsentere sig selv, så de andre kan få en idé om, hvem de er.

Kontekst 2: Forestil dig, at du gerne vil være medlem af Facebook-gruppen “[postnummer] - Vores lokalsamfund”, hvor beboerne i dit lokalområde skriver om, hvad der sker i området, udveksler ideer til aktiviteter og hjælper hinanden med at eftersøge bortkomne ting. For at blive medlem af Facebook-gruppen, skal man skrive noget om sig selv, så administratoren ved, hvem man er.

55-75-åriges vurdering af
begreber, der henviser til
alder

På tværs af hele gruppe af 55-75-årige mener de fleste, at begrebet *erfarne* passer godt på personer på deres alder

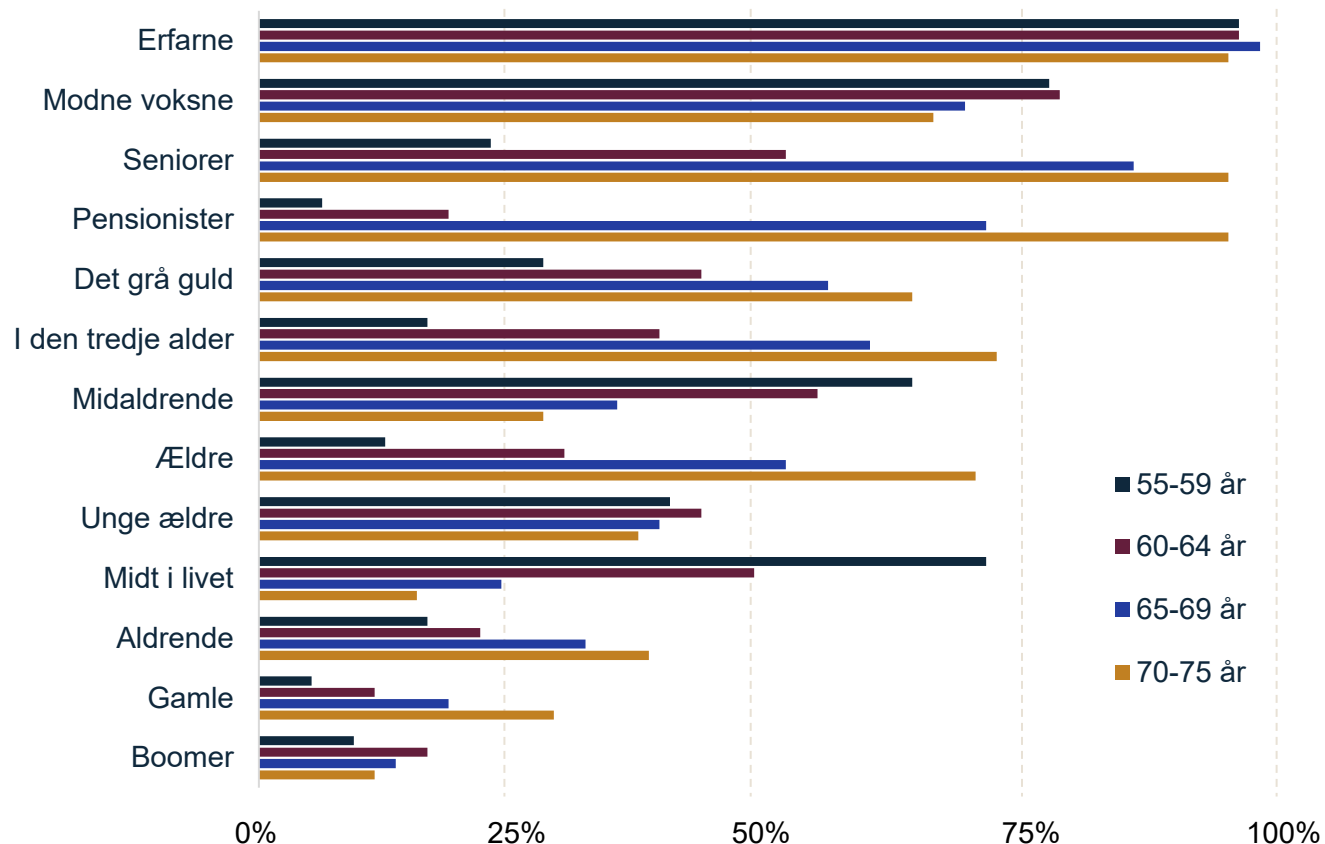
På tværs af aldersgrupperne vurderes *erfarne* og *modne voksne* i høj grad som dækkende for personer på ens egen alder. Særligt ordet *erfarne* skiller sig ud og opfattes som passende af størstedelen i alle aldersgrupper.

Flere aldersbetonede udtryk som *seniorer*, *pensionister* og *det grå guld* opfattes gradvist mere passende med stigende alder. Særligt *pensionister* og *i den tredje alder* ses som relevante betegnelser blandt de 70-75-årige, mens de yngre grupper ikke vurderer, at de passer på personer på deres alder.

De, der har *dårligt* eller *mindre godt* helbred mener i højere grad end resten af målgruppen, at *ældre*, *aldrende* og *gamle* passer godt på personer på deres alder.

Hvor godt synes du, at hvert af ordene passer på personer på din alder?

(Andel, der svarer *passer godt* og *passer meget godt*)

Note: 55-59 år: n=507, 60-64 år: n=529, 65-69 år: n=471, 70-74 år: n=494. Datamærkater er udeladt af hensyn til layoutet.

© Copyright Epinion

Ligesom målgruppen synes, at *erfarne* passer godt på personer på deres alder, så er det også det begreb, som langt flest synes er positivt

Når målgruppen bliver bedt om at vurdere, hvilke ord de oplever som positive, peger de særligt på *erfarne* og mange synes også, at *modne voksne* er positivt. Det er samtidig begreber, som mange på tværs af målgruppen synes passer godt på personer på deres egen alder.

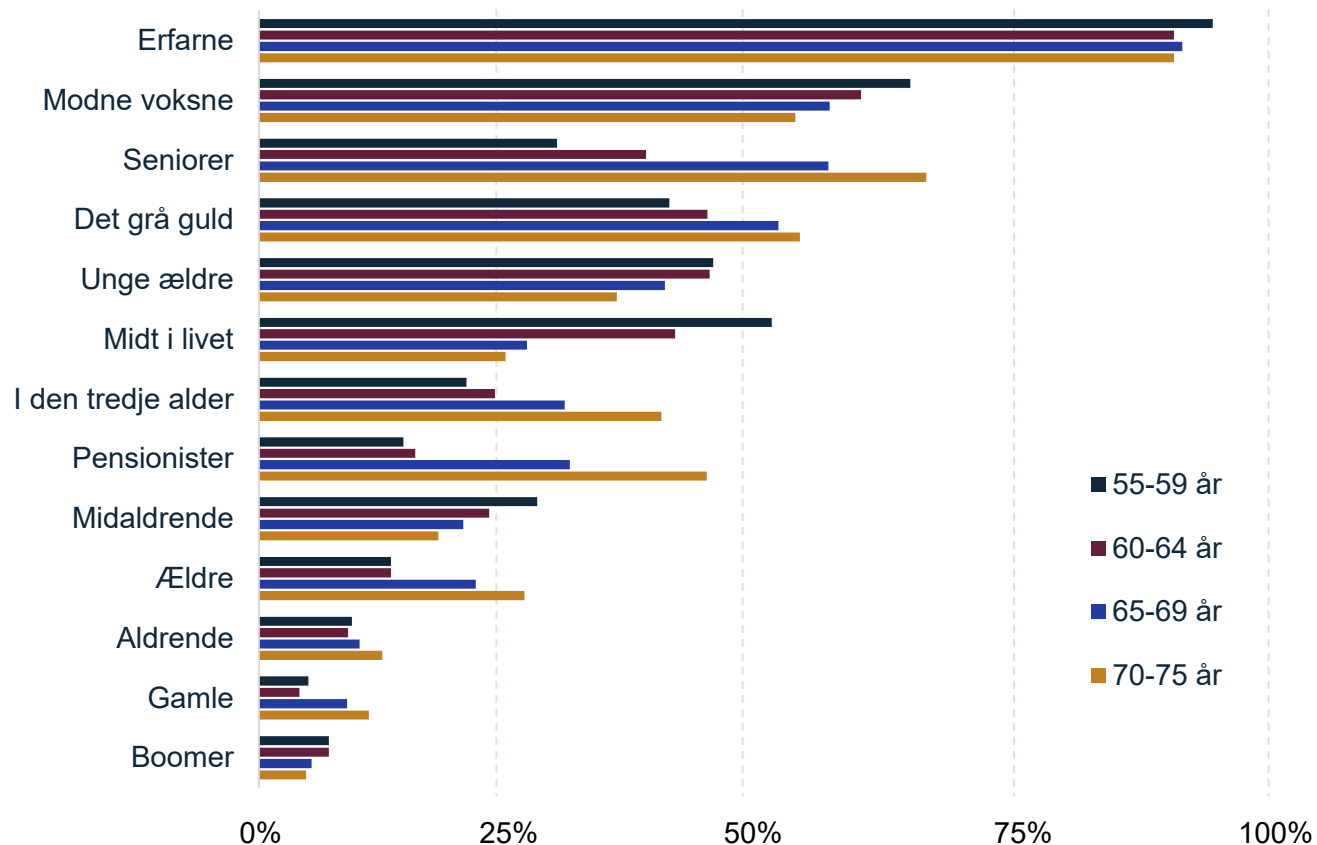
Både *seniorer* og *det grå guld* vurderes meget mere positivt af 65-75-årige end af 55-64-årige, og det er samtidig de 65-75-årige, der synes at begreberne passer på personer på deres egen alder.

Omvendt forholder det sig for de to betegnelser *unge ældre* og *midt i livet*, der begge vurderes mere positivt af de yngre respondenter end af de ældre.

Betegnelser som *gamle*, *boomer*, *aldrende* og *ældre* vurderes som klart mindst positive. Det gælder på tværs af hele målgruppen, men er særligt udtalt blandt de yngste.

Synes du, at ordene er positive, negative eller neutrale?

(Andel, der svarer 'positivt')

Når målgruppen selv skal beskrive sig i forhold til alder eller livsfase, fremhæver de ofte personlighedstræk og interesser samt deres aktivitetsniveau

Hvilke ord vil du gerne beskrives med, hvis man skal beskrive dig med ord, som henviser til din alder eller livsfase?

”

Moden med et lettere bevægelseshandicap. Men åben for at lære nye mennesker at kende og få nye erfaringer

**Kvinde, 69 år. Pensioneret.
Godt helbred.**

”

Det grå guld er meget passende for jeg synes min aldersgruppe har meget at byde på både i arbejdslivet men også i forhold til yngre. Midaldrende men absolut ikke gammel og udbrændt

**Kvinde, 64 år. Pensioneret.
Mindre godt helbred.**

”

Tænksom og glad for at bruge mine kognitive evner, men rask og rørig og holder af at vandre i skoven.

**Mand, 63 år. Beskæftiget.
Fremragende helbred.**

”

En lidt ældre men rørig mand med nogle mindre skavanker - både fysiske og psykiske - men med god viden om samfundet og dets befolkning!

**Mand, 72 år. Pensioneret.
Godt helbred.**

”

På vej mod enden med et ikke for godt helbred. Til gengæld med dejlige børn og børnebørn og aktiv musikudøvelse, så jeg får så meget med som muligt inden det er slut

**Mand, 72 år. Pensioneret.
Mindre godt helbred.**

”

Positiv og rar men har fysiske udfordringer

**Kvinde, 62 år. Pensioneret.
Mindre godt helbred.**

Omverdenens forståelse af alder

Mere end hver tredje 55-75-årig oplever fokus på alder i situationer, hvor de ikke synes det er relevant

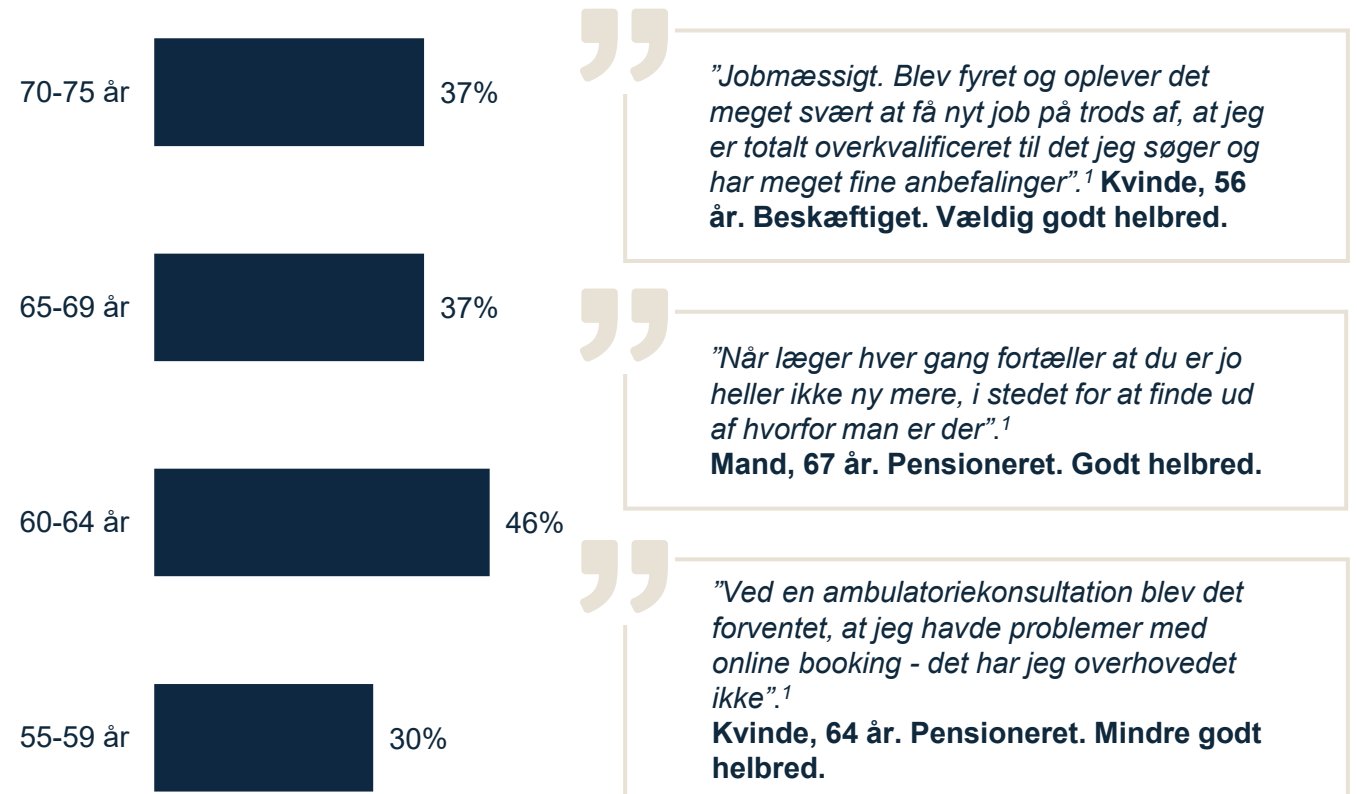
Mere end hver tredje 55-75-årige oplever, at der bliver fokuseret på deres alder i sammenhænge, hvor de ikke mener, at det er relevant. Det er særligt mange af de 60-64-årige, som oplever det.

Langt de fleste oplever det kun *af og til* og kun relativt få oplever det *ofte* eller *meget ofte* (det gør op til 10 pct. inden for hver aldersgruppe).

Den del af målgruppen, som har dårligt helbred, oplever oftere, at der bliver fokuseret unødigt på deres alder, end dem ved godt helbred gør.

Når målgruppen selv skal pege på de situationer, hvor de oplever, at der bliver fokuseret på alder, selvom de ikke synes, at det er nødvendigt eller relevant, så fremhæver de fx arbejdsmarkedet og mødet med sundhedsvæsenet.

Hvor ofte oplever du, at der bliver fokuseret på din alder i situationer, hvor du ikke synes, det er relevant? Andel, der svarer *meget ofte*, *ofte* eller *af og til*.

Note: 55-59 år: n=507, 60-64 år: n=529, 65-69 år: n=471, 70-74 år: n=494.

1: Eksempler fra besvarelser på følgende spørgsmål: "Har du oplevet situationer, hvor der blev fokuseret på alder, selvom du ikke synes, at det var nødvendigt eller var relevant?"

© Copyright Epinion

Målgruppens egne beretninger viser, hvordan deres alder ofte får unødigt opmærksomhed

Har du oplevet situationer, hvor der blev fokuseret på alder, selvom du ikke synes, at det var nødvendigt eller var relevant?

”

Hvis jeg giver udtryk for min holdning, f.eks. på Facebook, er der ofte en, der skal nedgøre mig, fordi jeg er over 60, og dermed ikke relevant, eller nærmest bare latterlig.

**Kvinde, 63. Pensioneret.
Godt helbred.**

”

Et orkester mangler en bassist, men vil kun have en på <30 år, det giver ingen mening

**Mand, 72 år. Beskæftiget.
Mindre godt helbred.**

”

I jobsøgning, arbejdsgiverne vil hellere have unge de kan forme og unge der ser "lækre" ud, end at de kan noget

**Kvinde, 61. Beskæftiget.
Vældig godt helbred.**

”

Det er umuligt at tegne supplerede arbejdsløshedsforsikring, når man er over 57 - også selvom man har 11 år tilbage på arbejdsmarkedet

**Kvinde, 64 år. Beskæftiget.
Vældig godt helbred.**

”

På museum, hvor det blev anbefalet at mit barnebarn skulle hjælpe med at bestille kaffe på en skærm

**Kvinde, 70 år. Pensioneret.
Vældig godt helbred.**

”

Arbejdssituationer og sociale hvor man bliver forbigået eller ikke hørt

**Mand, 67 år. Selvstændig.
Vældig godt helbred.**

1: Besvarelser af spørgsmålet "Beskriv kort med dine egne ord, hvordan de forestiller dig, at de er som gruppe".

2: De citerede personer har svaret "Ja, helt sikkert" til spørgsmålet "Hvis personerne i denne gruppe lavede aktiviteter sammen, kunne du så forestille dig selv være en del af fællesskabet" efter at have beskrevet gruppen som angivet

© Copyright Epinion

Det er særligt på arbejdsmarkedet og når man skal vurdere en persons kompetencer inden for teknologi, at målgruppen synes, at alder tillægges for stor vægt

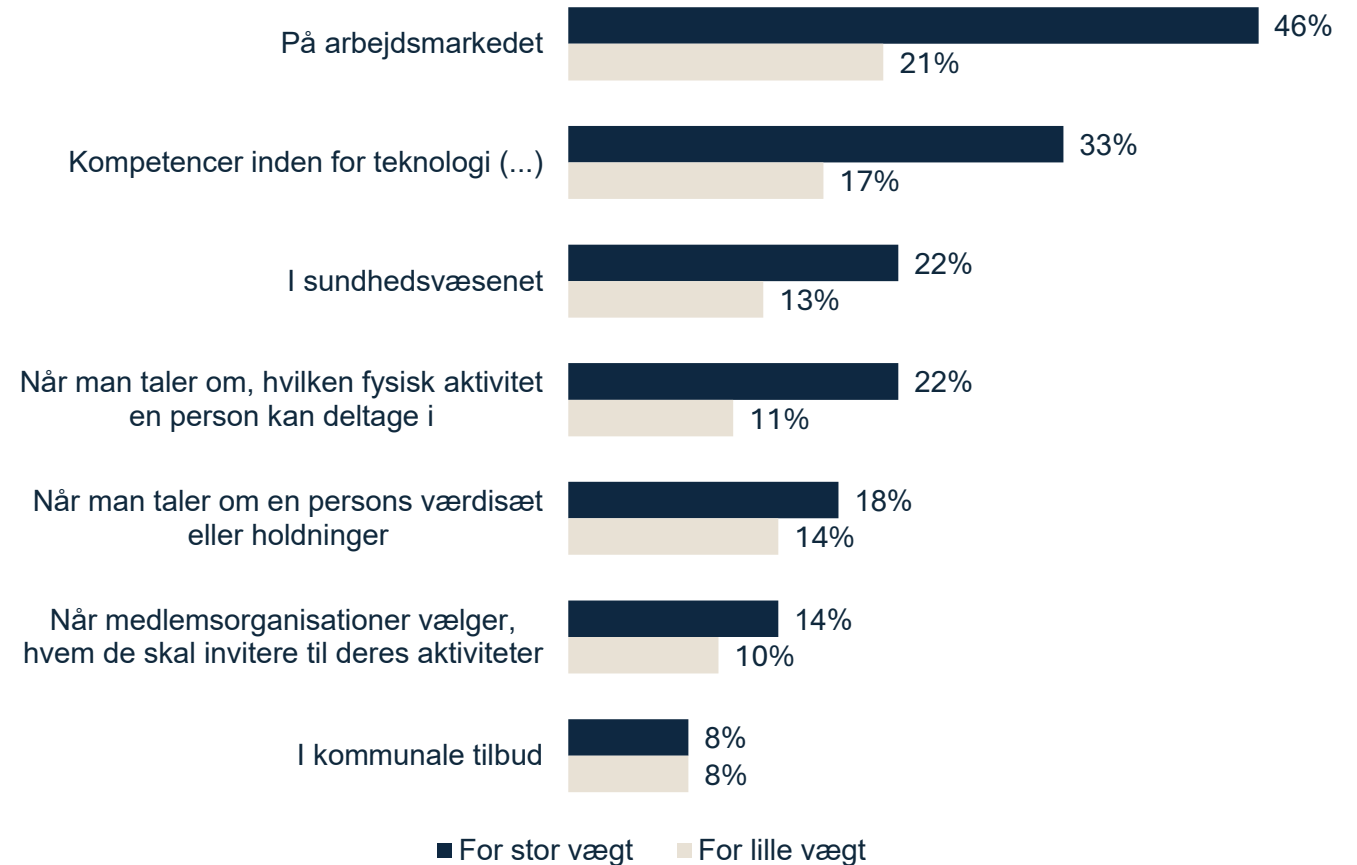

De 55-75-årige oplever særligt, at alder tillægges for stor betydning på arbejdsmarkedet, og når man vurderer digitale kompetencer. Denne opfattelse er udbredt blandt den yngre såvel som den ældre del af målgruppen.

Den ældre del af målgruppen oplever i højere grad end den yngre, at der lægges *for lidt vægt på alder*, når man skal vurdere en persons kompetencer inden for teknologi og digitale tjenester. Det samme gælder spørgsmålet om, om alder tillægges for lille eller stor vægt, når man skal vurdere en persons værdisæt og holdninger.

På tværs af de forskellige sammenhænge målgruppen bliver spurgt til, er der flere kvinder end mænd, der synes, at alder tillægges for stor vægt, og omvendt er der flere mænd end kvinder, der synes, at alder tillægges for lidt vægt. Ligeledes er der flere med dårligt helbred, som mener, at alder tillægges for lidt vægt.

Mener du, at alder tillægges for stor eller for lille betydning i følgende sammenhænge?

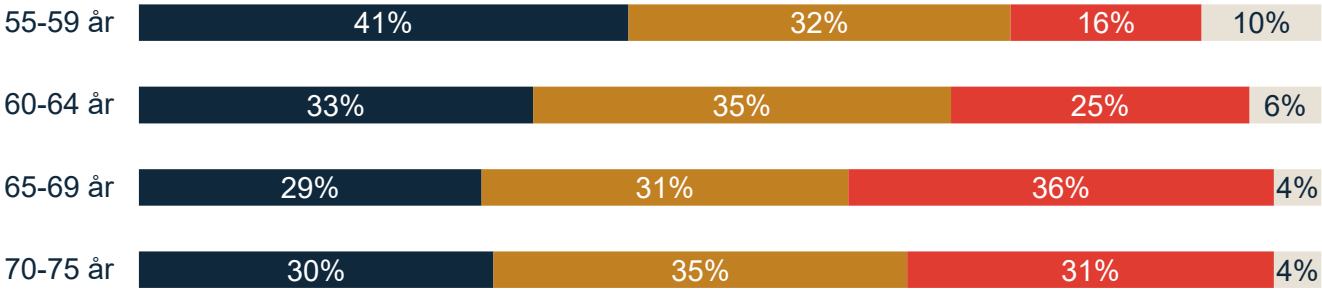
Særligt de 65-75 årige oplever, at personer på deres alder bliver omtalt negativt i den offentlige debat

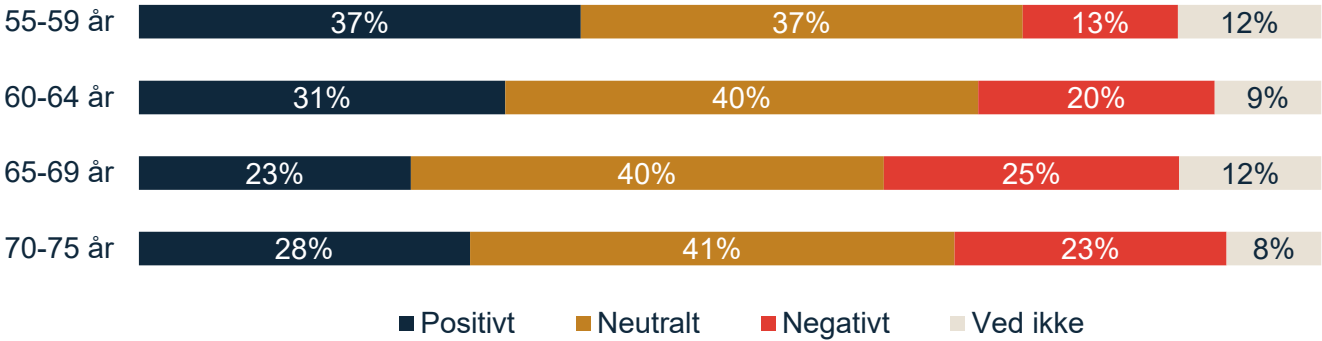
Som forventet oplever 65-75-årige i højere grad end 55-64-årige, at personer med deres egen alder bliver fremstillet negativt i den offentlige debat og i film, serier, tv og reklamer. Blandt de 55-59-årige er der væsentligt flere, der synes, at personer på deres egen alder fremstilles positivt, end der synes, at de fremstilles negativt. Omvendt er der ca. lige så mange af de 65-75-årige, der synes, at de bliver fremstillet negativt, som synes, at de bliver fremstillet positivt.

Det er særligt den del af målgruppen, som har dårligt helbred, som oplever, at personer på deres egen alder bliver fremstillet negativt i den offentlige debat og i film, serier, tv og reklamer.

Hvordan oplever du, at personer på din alder bliver fremstillet i den offentlige debat?

Hvordan oplever du, at personer på din alder bliver fremstillet i film, serier, tv og reklamer?

Datagrundlag og metode

Resultaterne er baseret på spørgeskemabesvarelser fra et repræsentativt udsnit af 55-75-årige, der er efterbehandlet med henblik på at sikre repræsentativitet

Om rapporten

Befolkningsundersøgelsen er udarbejdet på baggrund af i alt **2.001 gennemførte interviews** indsamlet gennem panel. Interviewene er indsamlet af Epinion i perioden 3. og 15. april 2025.

Resultaterne bygger på et spørgeskema udarbejdet i samarbejde mellem Epinion og TrygFonden. I spørgeskemaet bliver respondenterne bl.a. bedt om at beskrive forskellige grupper, at beskrive dem selv, tage stilling til en række gængse ord om ældre og deres oplevelser af om alder tillægges for stor eller for lille vægt i forskellige sammenhænge.

Data er kvalitetssikret af Epinion. Personer der gennemfører urealistisk hurtigt (*speeders*) er frasortet. Desuden er det ikke muligt for en respondent at besvare spørgeskemaet mere end én gang. Fritekstbesvarelser er desuden kodet af Epinion ved hjælp af en sprogmodel.

Repræsentativitet

Efter data er indsamlet, er eventuelle mindre skævheder i forhold til at opnå en repræsentativ stikprøve vejet på plads (post-stratificering). Data er vejet efter fordelingerne i befolkningen, så stikprøven er repræsentativ på følgende dimensioner:

- 1) Køn
- 2) Alder
- 3) Geografi (region)

Det betyder, at tallene, der præsenteres i denne rapport, er vægtede procentdele.

Det bemærkes, at denne undersøgelse alene er udtryk for et kvantitativt (statistisk) øjeblicsbillede af befolkningen.

Temaer i besvarelserne af flere af de åbne spørgsmål kategoriseres og opgøres ved brug af en avanceret sprogmodel

Hvordan opgøres temaerne i respondenternes beskrivelser af dem selv og grupperne?

Spørgsmålene har haft åbne svarkategorier. Det betyder, at respondenterne har udfyldt deres besvarelser/beskrivelser i et åbent tekstfelt. Identifikationen af temaerne er først er sket efter dataindsamlingen.

I databehandlingen er der lavet en åben kodning af

- 1.439 besvarelser² til *"Beskriv venligst dig selv med 1-2 sætninger her:"*, stillet i forskellige kontekst af enten en præsentation af en selv i en lokal Facebook-gruppe eller et møde i ens lokale beboerforening,
- 1.443 besvarelser² til *"Beskriv venligt hvilke fællesskaber i dit lokalsamfund, der er vigtige for dig. Skriv gerne 1-2 sætninger"*, der præsenteres i samme kontekst som ovenfor.
- 7.783 besvarelser² til *"Beskriv kort med dine egne ord, hvordan du forestiller dig, at de er som gruppe"*, der besvares fire gange af hver respondent (en gang for hver gruppe)

Kodning er foretaget med en stor sprogmodel¹, der har behandlet data i to trin: Først er der lavet en kodebog på baggrund af de åbne besvarelser, dernæst er kodebogen blevet anvendt på besvarelserne, for at tælle forekomsten af temaer. På baggrund af denne kodning er der blevet udarbejdet en kodebog for hver af de tre relevante spørgsmål. Opgørelsesmetoden er opgjort som andelen af svar, der kan kategoriseres under det givne tema. En besvarelse kan indeholde flere temaer.

Kodebogen for selvbeskrivelserne fremgår til højre. De to andre kodebøger fremgår på næste side.

Kodebog 1: Temaer i analysen af målgruppens selvbeskrivelser i de åbne besvarelser til spørgsmålet: *"Hvordan vil du præsentere dig selv?"*.

Tema	Beskrivelse
Fællesskab og relationer	Deltagelse i lokale aktiviteter, naboskab, tillid og hjælpsomhed samt generelle sociale relationer
Arbejdsliv og pension	Henvisninger til nuværende job, tidligere profession eller pensioniststatus
Familie	Beskrivelser af familiære relationer, roller og samvær med børn og børnebørn
Personlighed og værdier	Personlighedstræk, værdier og centrale kendetegn ved individet
Livssituation	Individets egen, korte præsentation af sig selv og aktuelle livssituation
Interesser og fritid	Fritidsinteresser, kulturelle aktiviteter, rejser, musik og øvrige hobbyer
Natur og udendørsliv	Interesse for naturen, udendørs aktiviteter og landligt miljø
Alder og erfaring	Hvordan respondenterne forstår og beskriver deres alder og livserfaring
Frivilligt engagement	Engagement i frivillige aktiviteter og hjælpearbejde i lokalsamfundet
Kreativitet og håndværk	Kreative eller kunstneriske udtryk, håndværksmæssige projekter og DIY-aktiviteter
Sundhed og motion	Fokus på fysisk aktivitet, træning, helbred og velvære

Note: 1: Grundlaget for at bruge avancerede sprogmodeller til at kode åbne svar her beskrives yderligere her: Mellon, Jonathan & Bailey, Jack & Scott, Ralph & Breckwoldt, James & Miori, Marta. (2022). *Does GPT-3 know what the Most Important Issue is? Using Large Language Models to Code Open-Text Social Survey Responses At Scale*. 2: Variationen i antallet af besvarelser skyldes muligheden for at vælge svarmuligheden 'Ønsker ikke at svare' samt omfattende datarens og anonymisering, der sikrer, at kun besvarelser med substantielt indhold og uden personfølsomme oplysninger bruges i analysen.

Fortsat: Temaer i besvarelsene af flere af de åbne spørgsmål kategoriseres og opgøres ved brug af en avanceret sprogmodel

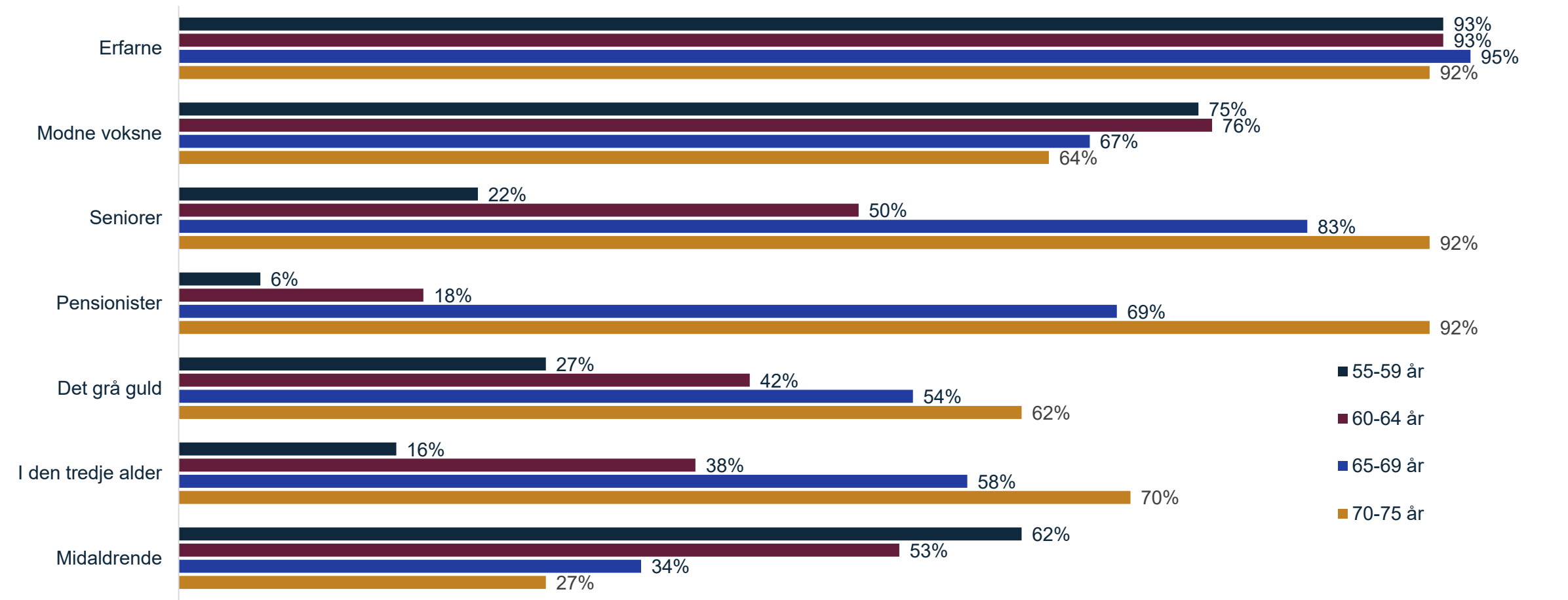
Kodebog 2: Temaer i de åbne besvarelser til: *"Beskriv venligt hvilke fællesskaber i dit lokalsamfund, der er vigtige for dig"*.

Tema	Beskrivelse
Naboskab	Relationer og gensidig støtte blandt naboer, herunder vejlaug og fælles lokale initiativer
Foreningsliv	Deltagelse i lokale foreninger, klubber og organiserede fællesskaber
Socialt samvær	Uformelle sociale aktiviteter som fællesspisning, mødesteder og festlige begivenheder
Sport og motion	Fællesskaber omkring fysisk aktivitet, idræt og sundhedsfremmende tilbud
Kulturelle fællesskaber	Deltagelse i kulturelle arrangementer, kunst- og musiktilbud samt andre kulturoplevelser
Frivilligt arbejde	Engagement i frivillige initiativer, velgørenhed og sociale projekter i lokalsamfundet
Natur og miljø	Aktiviteter og fællesskaber knyttet til natur, grønne områder, miljøbeskyttelse og friluftsliv
Religiøse fællesskaber	Samvær omkring kirkelige og andre trosbaserede aktiviteter
Udveksling af ressourcer	Udveksling af tjenester, lokal handel og økonomisk støtte mellem beboere

Appendix

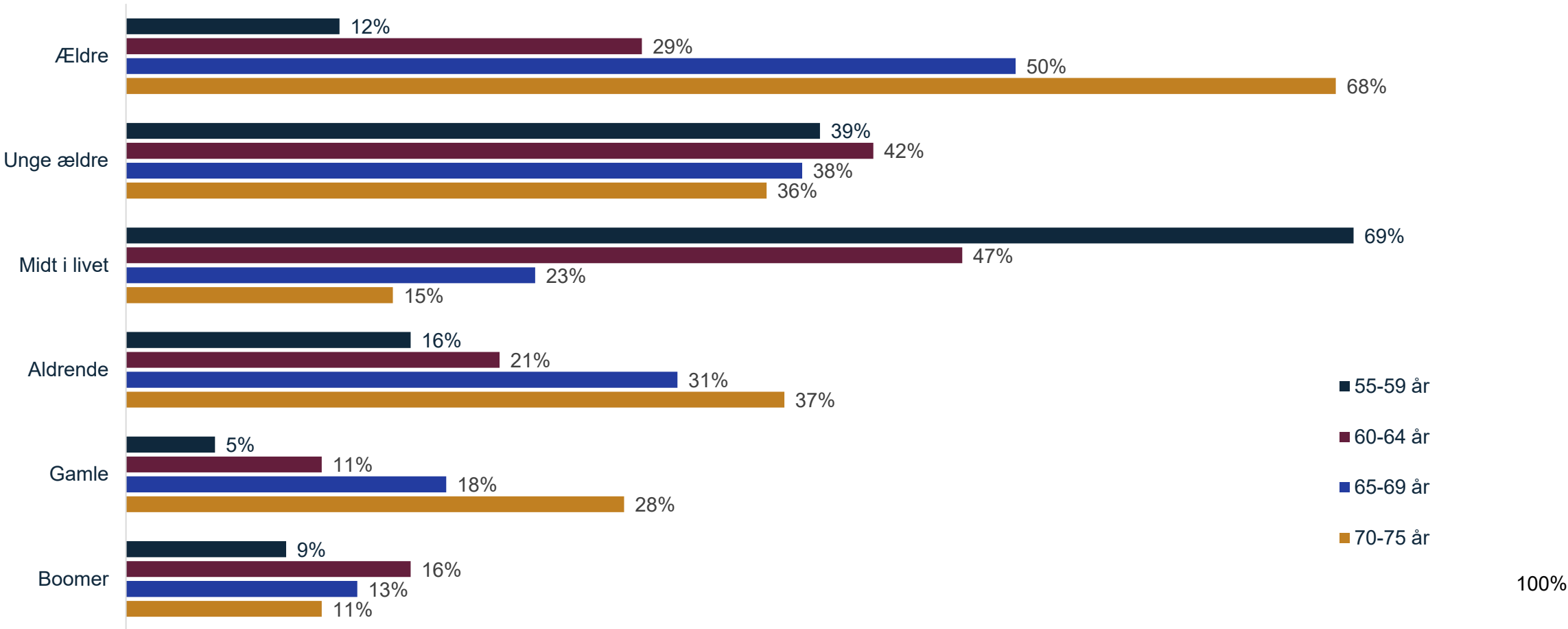
Målgruppen vurdering af, hvilke begreber, der henviser til alder, der passer godt på dem (1 af 2)

Hvor godt synes du, at hvert af ordene passer på personer på din alder? (1 af 2)
(Andel, der svarer 'passer godt' og 'passer meget godt')

Målgruppen vurdering af, hvilke begreber, der henviser til alder, der passer godt på dem (2 af 2)

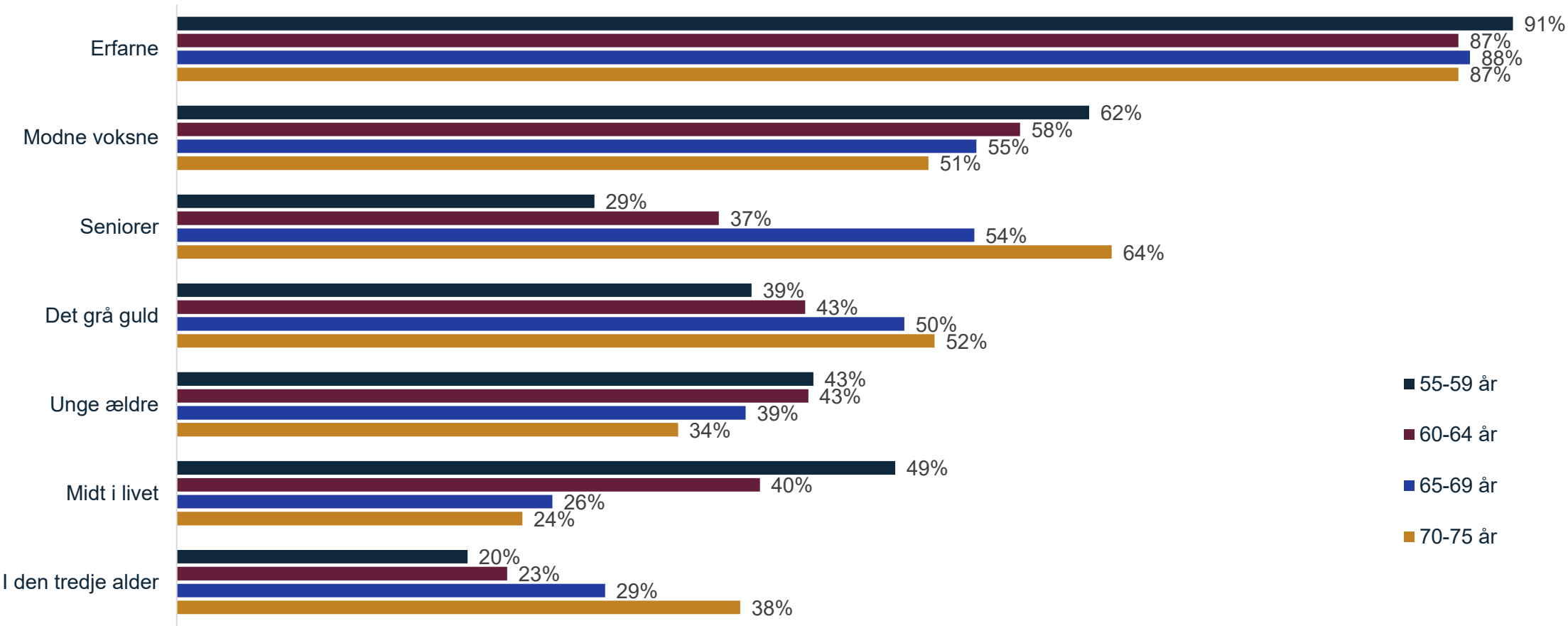
Hvor godt synes du, at hvert af ordene passer på personer på din alder? (2 af 2)
(Andel, der svarer 'passer godt' og 'passer meget godt')

Note: 55-59 år: n=507, 60-64 år: n=529, 65-69 år: n=471, 70-74 år: n=494. Datamærkater er udeladt af hensyn til layoutet.
© Copyright Epinion

Målgruppen vurdering af, hvilke begreber, der henviser til alder, der er positive (1 af 2)

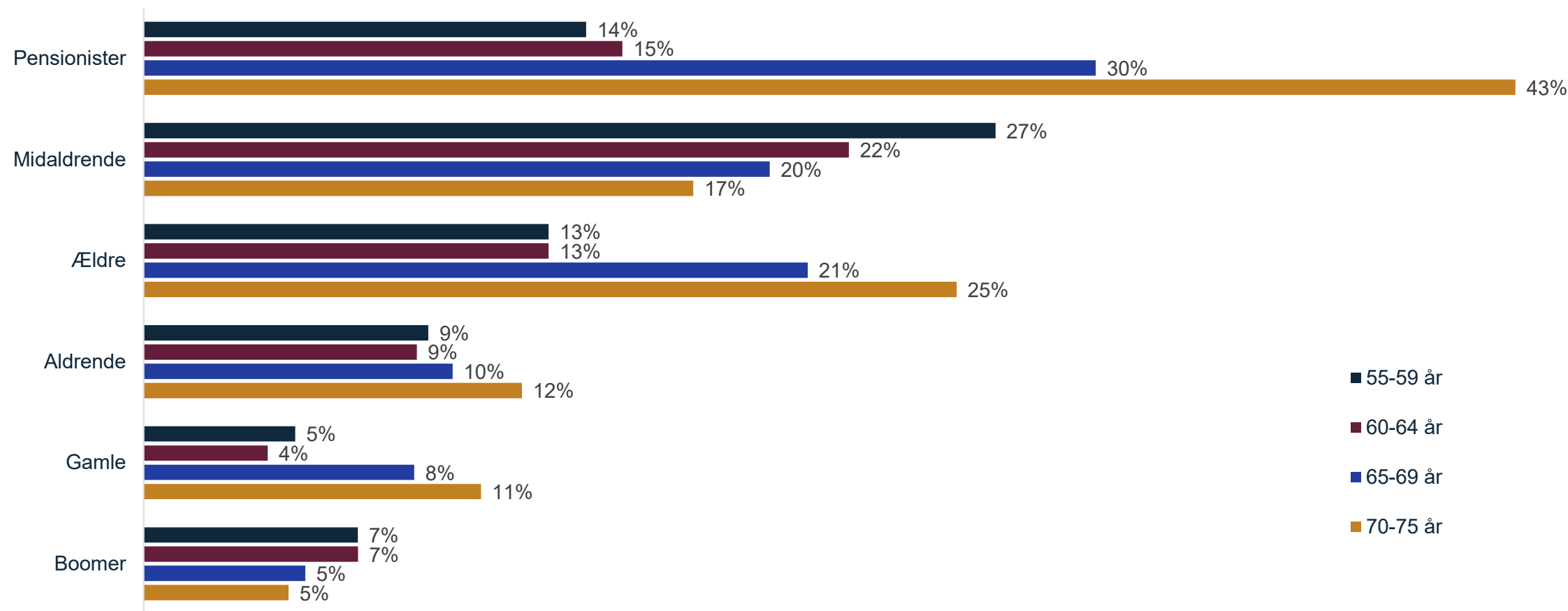
Synes du, at ordene er positive, negative eller neutrale? (1 af 2)
(Andel, der svarer 'positivt')

Note: 55-59 år: n=507, 60-64 år: n=529, 65-69 år: n=471, 70-74 år: n=494. Datamærkater er udeladt af hensyn til layoutet.
© Copyright Epinion

Målgruppen vurdering af, hvilke begreber, der henviser til alder, der er positive (2 af 2)

Synes du, at ordene er positive, negative eller neutrale? (2 af 2)
(Andel, der svarer 'positivt')

Note: 55-59 år: n=507, 60-64 år: n=529, 65-69 år: n=471, 70-74 år: n=494. Datamærkater er udeladt af hensyn til layoutet.
© Copyright Epinion